

Děkanát Přírodovědecké fakulty PU
Tř. Svobody 26
771 46 Olomouc

Brno,

8.4.2001

Posudek doktorské disertační práce

Mgr. Tomáš Grim "Aspects of cuckoo-host coevolution".

Předložená disertační práce shrnuje na 16 stranách úvod do problému koevoluce, zejména pak na vztazích hnízdního parazitizmu u ptáků, stručně sumarizuje výsledky zpracované v jednotlivých publikacích, formuluje obecné závěry a podává přehled literatury. Zahrnut je i neobyčejně obsáhlý seznam vlastních publikací autora.

Druhou částí práce jsou kopie 8 publikací, tvořících podklad disertační práce: 2 vyšlých, 2 předaných do redakcí a 4 v rukopise. Z těchto publikací sám vypracoval doktorand 3, 5 s dalšími spolupracovníky. Publikované jsou práce v časopisech Behavioral Ecology and Sociobiology (1), Folia zoologica Brno (1), v redakcích Journal of Avian Biology (1) a Biologia Bratislava (1), určení rukopisů není zaznamenáno.

Doktorand je již dnes známým kvalifikovaným odborníkem. Není přitom pouhým úzkým specialistou, ale orientuje se na širší biologický základ, jak dosvědčuje především seznam jeho publikací (který ostatně nezahrnuje všechny). Všechny publikace svědčí o všestranném studiu problému a zvládnutí a zhodnocení rozsáhlé světové literatury. K disertační práci mám jen několik drobných poznámek:

- (I) Nemohl jsem z metodiky práce vyčíst dobu, kdy byla potrava mláďat rákosníků a kukačky zkoumána - tedy zda ve stejném ročním údobí. Totiž mšice *Hyalopterus pruni*, o kterou se pravděpodobně v potravě jedná, naletuje skutečně masově na rákos v průběhu 1 - 2 dní, kdy pak vytváří černý povlak na listech. Při délce hnízdní péče u rákosníka obecného 9 - 13 dní a kukačky 22 - 28 dní by mohlo být možné, že zvýšení podílu mšic v potravě kukaček by mohlo připadat v úvahu do intervalu mezi vylétnutím rákosníků a kukaček.

- (IV) Počty materiálu (např. 11 párů) se mi přece jen zdají nízké, při velké variabilitě reakcí např. sezónní, individuální ap., která nemůže zaručit stejnorodost hodnoceného materiálu.

- (V) V úvodu (str. 8) se píše o odpoledním snášení vajec kukačky jako o "beautiful adaptation" parazita. Přitom výsledek vlastní práce autorů "do not support the hypothesis that common cuckoo afternoon laying was selected or is

currently maintained by selection pressure through different behaviour of hosts in the morning and in the afternoon". Je vhodné označovat - i když vysoce hodnotím vyjadřovací schopnosti autora - eventuálně nesprávnou hypotézu za "krásnou"?

Z á v ě r

Předloženou práci Mgr. Tomáše Grima hodnotím jako velmi dobrý podklad k obhajobě a udělení titulu PhD.

Yaru Hrdlec